

همیشه‌ی اقتصاد

بیمه عمر گروهی چیست؟

از مهم‌ترین بیمه‌های عمر بدون خاصیت اندوخته‌سازی (بدون ویژگی پس‌اندازی)، بیمه عمر گروهی است که عموماً سازمان‌ها و شرکت‌ها نسبت به اتباع آن از شرکت‌های بیمه با احتساب تخفیف گروهی اقدام می‌کنند و حق بیمه مربوطه را ماهانه از حقوق پرسنل کسر می‌کنند و به شرکت بیمه‌گر می‌پردازند. بیمه عمر ساده (بدون ویژگی پس‌اندازی) که با نام انگلیسی Term Insurance شناخته می‌شود، به‌صورت انفرادی قابل خرید است و شرکت بیمه‌گر، صرفاً نسبت به پرداخت غرامت فوت تعهد دارد و این بیمه‌نامه ارزش بازخریدی ندارد. البته طرح‌هایی با برگشت حق بیمه نیز طراحی شده است.

بیمه عمر و زندگی چیست؟

بررسی انواع پوشش‌های بیمه عمر

بیمه عمر از انواع مختلف بیمه اشخاص است که به‌منظور تأمین آینده مالی فرد و خانواده‌اش در شرایط مختلف مانند بازنشستگی، بیماری، یا حتی فوت سرپرست خانواده طراحی شده است و افراد ملزم هستند براساس قراردادی که با شرکت بیمه‌گر منعقد می‌کنند به‌صورت ماهانه یا هر چندماه یک بار حق بیمه خود را به شرکت بیمه‌گر بپردازند. مزیت عمده بیمه‌های عمر، صرف‌نظر از هر نوعی که باشد، تضمین امنیت مالی و حمایت از اعضای خانواده تحت تکفل در هنگام فوت بیمه‌شده به‌دلیل فوت ناپهنگام است.

اقبال به بیمه عمر در ایران

با وجود اینکه بیمه عمر شناخته‌شده‌ترین، مهم‌ترین و محبوب‌ترین بیمه‌نامه‌ای است که در سراسر دنیا مورد استفاده قرار می‌گیرد، در ایران، هنوز مردم اطلاع چندانی از اهمیت بالای آن ندارند و کماکان برای تأمین آینده‌شان به‌جای استفاده از بیمه عمر که هم جنبه پس‌انداز و سرمایه‌گذاری دارد و هم با ارائه پوشش‌های کامل در شرایط مختلف از دارنده آن و خانواده او حمایت مالی و درمانی می‌کند، بیشتر سراغ روش‌هایی مثل پس‌انداز و دریافت سود بانکی می‌روند. اما با این حال نکته مهم اینکه براساس اطلاعات بیمه مرکزی، تعداد نفرات تحت پوشش بیمه عمر در کشور رو به افزایش است. از ویژگی‌های مهم این بیمه که باعث جذابیت آن برای مردم شده، این است که عوامل متعددی در تعیین نرخ و شرایط بیمه عمر نقش دارند. این عوامل شامل سن بیمه‌شده، جنسیت، وضعیت سلامت و تاریخچه سلامت خانوادگی و نوع شغل و محیط کار فرد هستند. انواع مختلف بیمه عمر شامل تمام عمر، بیمه عمر زمانی، بیمه عمر انفرادی و مشترک، بیمه مختلط پس‌انداز، بیمه مستمری، و بیمه بازنشستگی براساس این عوامل به‌وجود آمده‌اند و هر یک از آنها ویژگی‌ها و مزایای خاص خود را دارند و برای شرایط مختلف افراد مناسب هستند.

فرد تحت پوشش بیمه عمر در برخی شرایط نمی‌تواند از مزایای بیمه عمر استفاده کند. این موارد در زیر آمده است:

بیمه عمر چه مواردی را پوشش نمی‌دهد؟

- فوت**
فوت بر اثر فعالیت‌های خطرناک مانند فوت حین پروازهای اکتشافی و پرش با جتر، شکار و سوار کاری و ورزش‌های رزمی (عموماً با پرداخت حق بیمه اضافی)، امکان تحت پوشش بودن در برخی موارد از این فعالیت‌هاست.
- فوت بر اثر خودکشی**
اگر فرد بیمه‌شده بعد از پایان سال دوم بیمه‌ای بر اثر خودکشی فوت کند، سرمایه فوت به همراه اندوخته بیمه‌نامه به ذینفعان مشخص شده در بیمه‌نامه پرداخت می‌شود. اما اگر در ۲ سال اول بیمه‌نامه خودکشی کند، فقط اندوخته بیمه‌نامه به ذینفعان او پرداخت می‌شود.
- فوت بعد از خروج غیر قانونی از کشور.**
- فوت بر اثر حادثه عمدی یا قتل به‌دست ذینفع بیمه.**
- فوت بر اثر جنگ، آشوب داخلی و ترور و تشعشعات هسته‌ای**
در صورتی که فرد بیمه‌شده بر اثر این حوادث فوت کند، فقط اندوخته صندوق به ذینفعان او تعلق می‌گیرد.

بیمه عمر چه مواردی را پوشش می‌دهد؟

پوشش مرگ طبیعی
پوشش فوت به هر علت، اصلی‌ترین پوشش بیمه عمر است. میزان سرمایه فوت براساس حق بیمه پرداختی فرد بیمه‌شده محاسبه می‌شود. براساس شرایط بیمه‌نامه عمر، با فوت فرد بیمه‌شده سرمایه فوت بیمه عمر به همراه اندوخته سرمایه‌گذاری شده به ذینفعان (نه لزوماً وراثت قانونی) او پرداخت می‌شود.

پوشش مرگ بر اثر حادثه
در کنار پوشش فوت طبیعی، در صورت فوت فرد بیمه‌شده بر اثر حادثه یک تا ۳ برابر و در برخی بیمه‌نامه‌ها تا ۴ برابر خسارت یا سرمایه فوت به ذینفعان بیمه‌شده تعلق می‌گیرد.

پوشش نقص عضو بر اثر حادثه
در صورت نقص عضو از کارافتادگی فرد بیمه‌شده بر اثر حادثه، به دارنده بیمه عمر غرامت تعیین شده (براساس درصد نقص عضو) پرداخت می‌شود.

پوشش بیماری‌های خاص
بیماری‌هایی مانند سرطان، سکته قلبی و مغزی و نیز انواع پیوند کلیه، مغز استخوان، ریه از جمله بیماری‌هایی هستند که تحت پوشش بیمه عمر قرار دارند. در این میان، برخی از شرکت‌های بیمه تعداد بیشتری از بیماری‌ها را تحت پوشش قرار می‌دهند و در صورت ابتلا فرد بیمه‌شده به هر کدام از بیماری‌ها، شرکت بیمه مبلغی را به‌عنوان سرمایه‌ای برای درمان بیماری‌های خاص به او پرداخت می‌کند.

پوشش از کارافتادگی
در صورتی که برابر با مشخصات مندرج در شرایط عمومی یا خصوصی بیمه‌نامه صادره، فرد بیمه‌شده از کارافتاده تشخیص داده شود، بیمه‌گذار (خریدار بیمه‌نامه) دیگر حق بیمه‌ای به شرکت بیمه‌گر پرداخت نمی‌کند و شرکت بیمه، خود نسبت به پرداخت باقیمانده حق بیمه‌ها تا پایان قرارداد، اقدام می‌کند. همچنین حداکثر ۳ برابر آخرین حق بیمه پرداختی به شرکت بیمه در همان سالی که حادثه از کارافتادگی رخ داده است، از شرکت بیمه عموماً به‌مدت ۱۰ سال مستمری دریافت خواهد کرد.

پوشش هزینه پزشکی بر اثر حادثه
این هزینه علاوه بر هزینه‌های درمان بیماری‌های خاص است. سرمایه پوشش هزینه پزشکی ناشی از حادثه، عموماً ۲۰ درصد سرمایه فوت طبیعی در سال مورد بررسی است.

نکته‌ها

معافیت از پرداخت مالیات تا پشتوانه خانوادگی

بیمه عمر علاوه بر سرمایه‌گذاری و پوشش‌های بیمه‌ای که دارد، مزایای دیگری را برای بیمه‌گذاران فراهم می‌کند. در زیر، به برخی از مزایای بیمه عمر اشاره شده است:

- بیمه‌نامه‌ای برای تمام اقشار جامعه: بیمه عمر به‌صورتی است که تمام اقشار جامعه با هر درآمدی می‌توانند این بیمه را خریداری کنند.
- تأمین آینده خود و خانواده خود: بیمه عمر مانند دیگر بیمه‌ها تنها در زمان حادثه به فرد بیمه‌شده خسارت نمی‌پردازد بلکه در آینده، یک سود تضمینی را در کنار مبلغ پرداخت‌شده از سوی فرد بیمه‌شده پرداخت می‌کند.
- پرداخت حق بیمه با شرایط مختلف: نحوه پرداخت اقساط حق بیمه در بیمه‌های عمر بسته به شرکت بیمه‌گر متفاوت است. برای مثال افراد می‌توانند به‌صورت ماهانه و سالانه حق بیمه خود را بپردازند.
- دریافت مبلغ بیمه به‌عنوان مستمری: دارنده بیمه عمر می‌تواند در آینده مبلغ بیمه خود را به‌عنوان مستمری به‌صورت یکجا یا ماهانه دریافت کند.
- پرداخت حق بیمه به ذینفع: فرد بیمه‌شده می‌تواند فرد یا افرادی را به‌عنوان ذینفع انتخاب کند که پس از مرگش کل حق بیمه را دریافت کنند. در اینجا، فرد بیمه‌شده به دلخواه خود ذینفعان را مشخص می‌کند و می‌تواند اندوخته بیمه‌نامه را به هر درصدی که بخواهد، بین آنها تقسیم کند.
- پرداخت وام بدون ضامن: دارنده بیمه عمر می‌تواند از محل اندوخته بیمه عمر که با پرداخت حق بیمه عمر شکل گرفته است، در پایان سال‌های دوم، چهارم، ششم و غیره با بازپرداخت ۳ ماهه، ۶ ماهه، یک‌ساله و ۲ ساله وام بدون ضامن و معرف دریافت کند.
- پرداخت هزینه بیماری‌های خاص: هزینه بیماری‌های خاص مانند سکته‌های مغزی و قلبی، پیوند اعضا، انواع سرطان و فلج اطفال توسط این بیمه‌نامه پرداخت می‌شود.
- معافیت از پرداخت مالیات: از مهم‌ترین مزایای بیمه عمر نسبت به سایر بیمه‌ها، معافیت مالیاتی است. سرمایه‌ای که در بیمه‌نامه‌های عمر پس‌انداز می‌شود، به هر میزان که باشد از معافیت مالیاتی برخوردار است.
- از دیگر مزایای بیمه‌های عمر می‌توان از تعیین میزان حق بیمه، دریافت سود مشارکت، امکان بازخرید و انصراف از بیمه، تغییر میزان سرمایه با توجه به تورم و نداشتن محدودیت سنی بیمه‌شونده نام برد.